

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Протягом історії свого розвитку людина намагалась прикрасити життя, зробити привабливими необхідні речі: одяг, житло, посуд, знаряддя праці.

У наш час широке впровадження техніки в усі галузі людської діяльності поставило художників перед необхідністю вирішення різних технічних й естетичних завдань у галузях машинобудування, приладобудування, транспорту та ін. Технічна естетика або дизайн, у сучасних умовах спрямований на формування гармонійного предметного середовища. Художнє конструювання споріднює матеріальне виробництво з мистецтвом і тим самим збагачує духовний світ людини.

Вивчення та пропаганда технічної естетики й художнього проектування є важливим завданням художньо – конструкторської освіти, що поєднує естетику, техніку, технологію, ергономіку, біоніку, економіку. У наш час дизайн має відродити «душу речей», загублену в гонитві за кількістю та дешевизною.

Професія дизайнера в останні десятиріччя набула величезної популярності, стала необхідною в усіх сферах життя й діяльності людини. Культуру виробництва слід виховувати в людині з дитячих років.

Саме тому у технічній творчості учнів надзвичайно актуальною є робота гуртка технічного дизайну.

Навчаючись у гуртку, учні ознайомлюються: з технікою образотворчого мистецтва, з елементарними законами лінійної та повітряної перспективи. Вчать малювати олівцями та фарбами, і малювати з натури, працювати з природними матеріалами для складання композиції.

Дана програма складена на основі програми «Технічного дизайну» науково-технічного напрямку, рекомендованої міністерством освіти і науки України від 07.10.2019N1/11-8872. та адаптована до матеріально-технічної бази та особливостей роботи гуртка в ЦТТ «Евріка»

Метою програми – формування компетентності особистості в процесі технічної творчості.

Реалізація програми забезпечує оволодіння пізнавальної, практичної, творчої і соціальної компетентності.

Пізнавальна: що забезпечує ознайомлення з поняттями та знаннями, які стосуються образотворчого мистецтва;

Практична: що сприяє оволодінню навичками живопису, графіки, конструювання;

Творча: що забезпечує формування творчих здібностей: спостережливості, відчуття масштабу, кольору та пропорції художньо-образного сприйняття побаченого та його творчого відображення засобами мистецтва;

Соціальна: що сприяє вихованню дбайливого, шанобливого ставлення до народних традицій, національної свідомості, формуванню естетичного смаку.

Програма гуртка графічного дизайну початкового рівня розрахована на навчання учнів протягом 1 року. На опрацювання навчального матеріалу на першому році навчання відводиться 144 год. (4 год. на тиждень).

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Початковий рівень, перший рік навчання

№ З/П	Розділ, тема	Кількість годин		
		усього	теоретичні	практичні
1.	Вступне заняття	2	2	
2.	Поняття про творчу діяльність дизайнера	16	4	12
3.	Тематичний малюнок	24	6	18
4.	Живопис: - малюнок акварельними фарбами; - сюжетні композиції	66	10	56
5.	Графіка: малюнок олівцем, вугіллям, пастеллю.	14	4	10
6.	Художнє конструювання та макетування	14	4	10
7.	Екскурсії	6	-	6
8.	Підсумкове заняття	2	-	2
Разом		144	30	114

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (2 год.)

Мета і завдання гуртка. Ознайомлення з програмою. Інструктаж із техніки безпеки, протипожежної безпеки, правил поведінки. Організаційні питання.

2. Поняття про творчу діяльність дизайнера(16 год.)

Історія дизайну. Закон єдності форми та змісту – один 3

найважливіших у художній творчості.

Формування основних критеріїв дизайну у процесі еволюції промислових товарів і транспортної техніки. Транспортний дизайн. Основні поняття дизайну: зручно, надійно, дешево, гарно, економічно. Робоче місце дизайнера, інструменти і матеріали, які використовують дизайнери.

Практична робота.

Прийоми роботи з матеріалом різних видів :папером, картоном, пінопластом. Основні навички роботи кольоровими, графітними олівцями, акварельними та гуащевими фарбами. Виготовлення простих моделей транспортної техніки: ракет, автомобілів з картону, паперу й пінопласту.

3. Тематичний малюнок (24 год.)

Малюнок - основа творчої діяльності дизайнера. Види малюнків. Особливості матеріалів (папір, картон) та інструментів (олівець, ручка, фломастер, крейда, вугілля). Прийоми виконання малюнків. Композиція в малюнку. Фарби, їхня різноманітність і застосування залежно від призначення малюнка.

Практична робота. Найпростіший малюнок. Виконання малюнку, прості геометричні форми (площинні та об'ємні).

Геометричні форми (прямокутник, квадрат, трикутник, коло, овал); деякі види ліній (пряма, хвиляста, довга, коротка,). Малювання космічної техніки, автомобіля. Виготовлення ескізів транспортної техніки в різних ракурсах. Геометрично-декоративні композиції. Побудова візерунка в прямокутнику, ромбі трикутнику.

4. Живопис: Малюнок акварельними фарбами.

Сюжетні композиції (66 год.)

Змішування та поєднання кольорів. Переходи від одного кольору до іншого «по-мокрому» .

Зображення веселки. Поняття про основні і проміжні кольори.

Етапи виконання малюнка акварельними фарбами. Зображення трав, польових квітів.

Вивчення їх структурної будови. Види польових квітів і трав. Живописне вирішення їх структурної будови.

Передача об'єму на папері.

Тема занять "Осіньне листя", "Яблуко". Етапи виконання лінійного малюнка. Вивчення побудови і живописне вирішення, поняття про падаючу тінь.

Концентрація тону та плавні переходи кольорів. Тема заняття: "Захід сонця". Поняття про джерело світла. Техніка акварелі по-сухому. Зображення пейзажу з деревом гілки з плодами. Будова дерева, породи дерев. Види плодів.

5. Графіка (малюнок олівцем, вугіллям, пастеллю (14 год.)

Зображення простих геометричних фігур. Основи побудови куба і циліндра. Поняття про лінійну перспективу і закріплення знань про перспективні зміни в зв'язку з різним положенням предмета в просторі. Різні види штрихування. Малюнок. Правила роботи.

Основні прийоми і прилади для виконання малюнка.

Геометричні фігури куля, циліндр, піраміда, куб. Що на що схоже? Перетворення фігур у предмети такої ж форми. Передача світлотіні на різних геометричних фігурах звичайним олівцем. Блік, світло, напівтінь, тінь, рефлекс. Малювання з натури овочів з передачею їх об'єму, особливості об'ємного світлотіньового зображення.

Пропорції, співвідношення пропорцій. Розвиток просторового мислення і образної уяви. Закріплення навиків аналізу конструктивних особливостей побудови форми предметів і зображення їх на площині, послідовність побудови.

6. Художнє конструювання та макетування (14 год.)

Робота дизайнера над виготовленням нової форми, нового предмета.

Основні етапи роботи над проектом виробу. Різні види техніки та основні фактори, що впливають на зміну форми. Макетування в художньому конструюванні. Макети та моделі. Техніка виготовлення макета.

Практична робота . Вибір теми роботи, підбір матеріалів. Виготовлення ескізів макета транспортного засобу. Варіанти кольорового рішення. Робота з папером, картоном, гіпсом, пінопластом. Ознайомлення з технікою пап'є-маше. Виготовлення самостійно розроблених моделей або макетів транспортних засобів.

7.Екскурсії (6 годин)

Екскурсії на виставки та в музеї. Зустрічі з художниками, дизайнерами, конструкторами.

8. Підсумкове заняття (2 год)

Підведення підсумків роботи за рік, виставка кращих учнівських робіт.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

УЧНІ МАЮТЬ ЗНАТИ:

Основні поняття про творчу діяльність дизайнера, про його робоче місце, матеріали та інструменти;

Основні поняття дизайну;

Види малюнків;

Види образотворчого мистецтва;

Мати поняття: композиції, формату, побудови, перспективи;

Знати основні і додаткові кольори;

Особливості людської фігури;

Еволюцію речей;

Властивості та прийоми роботи з різноманітними матеріалами;

Правила безпеки при роботі з різноманітними інструментами;

Художні техніки та матеріали.

УЧНІ МАЮТЬ УМІТИ:

Розрізняти види малюнків;

Виконувати малюнки різними техніками та інструментами: малюнок олівцем,

фарбами;

Використовувати набуті знання у самостійній
художній діяльності;

Виготовляти макети технікою пап'є-маше;

Робити художнє оформлення моделей різними фарбами та різнокольоровою
самоклеючою плівкою;

Користування олівцями, фарбами, тушшю, клеєм, ножицями;

Малювати ескізи, начерки та користуватися ними;

Підбирати матеріали для композицій;

Аналізувати власні роботи та роботи товаришів.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Гармаш И. И. Тайны бионики / Игорь Иванович. Гармаш. – Київ, 1985.– (Рад. школа). – 177 с.
2. Глинкин В. А. Искусство современного интерьера - школьнику / В. А. Глинкин. – Москва, 1984. – (Просвещение). – 159 с.
3. Ковальов О. Декоративно-прикладне мистецтво в школі. 1-7 класи / О. Ковальов, Л. В. Фесенко. – Суми, 2006– (Унів. кн). . – 143 с.
4. Збірник навчальних програм гуртків, студій і творчих об'єднань позашкільних навчальних закладів Київської області. Рекомендовано науково-методичною радою КОІПОПК (Протокол № 41 від 17.06.2004 р.) Програма «Планер студії образотворчого мистецтва позашкільного навчального закладу»/За заг.ред.Т.В. Нестерук. – Біла Церква: КОІПОПК, 2004.-Ч.І.-72-85с.
5. Програми з позашкільної освіти: Художньо-естетичний напрям/ Програма студії образотворчого мистецтва/ Андрійчук С. А., Биковська О. В., Василянська І. О. та ін.. – К.: Грамота, 2009. – Вип. 2 – 194-198 с.
6. Програми з позашкільної освіти : Науково-технічний дизайн/ Програма гуртка технічного дизайну/ О. В. Биковська, Лихота С. О. – Київ: Грамота, 2007. - Вип. 1 . – 347 – 352 с.
7. Фесенко Л. В. Я іду на урок образотворчого мистецтва. 6 кл. / Л. В. Фесенко, Т. Є. Рубля. – Харків, 2008. – (Ранок).. – 157 с